

I. Czytanie ze zrozumieniem

(...) Warstwa muzyki stanowi integralną część utworu filmowego i w zasadzie w oderwaniu od warstwy wizualnej pozbawiona jest autonomii artystycznej. W połączeniu z obrazem pełni natomiast w stosunku do niego wielorakie funkcje. Istnienie muzyki w filmie może być uzasadnione ukazaniem źródła jej pochodzenia, a więc grającej orkiestry, adapteru czy radia. Jest to wówczas tzw. „muzyka w kadrze”, która podkreśla realistyczny charakter filmu. W muzyce „spoza kadru” nie widać obiektów grających. Muzyka stanowi wówczas swoiste dopełnienie obrazu, jest tłem, na którym rozgrywa się akcja, posiada najczęściej charakter ilustracji. Dawniej mówiono, że dobrą muzyką filmową stanowi „muzyka, której się nie słyszy”. Jej brak spowodowałby spłycenie odbieranych wrażeń, gdyż samym swym istnieniem „pogłębia” ona obraz, współtworzy jak gdyby trzeci wymiar, towarzysząc np. w lirycznej tonacji scenom miłosnym czy wzmagając swym „burzliwym” charakterem napięcia emocjonalne w scenach grozy. Obok muzyki ilustracyjnej wyróżnić należy muzykę dramaturgicznie związaną z akcją. Muzyka harmonijnie współgra wówczas z obrazem, tworząc jeden z elementów treściowych filmu, lub też kontrastuje z obrazem na zasadzie kontrapunktu. Przykładem pierwszego rozwiązania jest oszalały muzyk grający na okarynie i błądzący w labiryncie kanałów w *Kanale* (1956) Andrzeja Wajdy lub młody hitlerowiec w *Kabarecie* (1972) Boba Fosse’a śpiewający *Jutro należy do mnie*, sielankową piosenkę, która niepostrzeżenie przechodzi w fanatyczną pieśń faszystowską. Muzyka współtworzy tu sytuację dramaturgiczną, komentuje ją, a niejednokrotnie pełni również funkcje informacyjne.

Zbigniew Wyszyński, *Wprowadzenie do estetyki filmowej*. PAN 1976, s.29-30.

1. Muzyka w filmie może stanowić:

- a) tło zdarzeń b) element samodzielny
 c) element dekoracyjny d) element kontrastujący ze zdarzeniami

2. Rolą muzyki w filmie jest:

- a) podkreślenie nastroju niektórych scen b) nasilenie dramatycznego charakteru sceny
 c) przekonanie widza o realistycznym charakterze sceny d) odwrócenie uwagi widza od filmowego obrazu

3. Muzyka „w kadrze” ma na celu:

- a) zdominowanie obrazu przez dźwięki b) wskazanie na realistyczny charakter filmu
 c) zwrócenie uwagi widza na grający obiekt d) wprowadzenie nastroju

4. Muzyka „spoza kadru” zazwyczaj powoduje:

- a) spotęgowanie wrażenia niepokoju b) skierowanie uwagi widza na jej źródło
 c) brak zainteresowania obrazem d) ujawnienie w obrazie filmowym ukrytych znaczeń

5. Przytoczony przykład „Kabaretu” pokazuje, jak muzyka:

- a) zakłóca odbiór filmu b) uwydatnia treść filmu
 c) tworzy dramaturgię filmu d) ilustruje zdarzenia

6. Muzyka, „której się nie słyszy”, to muzyka:

- a) bardzo cicha b) nieistotna w filmie
 c) jednostajna d) zagłuszona innymi dźwiękami

II. Kształcenie literackie i kulturowe:

7. Komedią jest gatunek dramatu, który zawiera:

- a) nieskomplikowaną akcję b) szczęśliwe zakończenie
 c) tajemniczy nastrój d) zabawne sytuacje

8. Klara wymaga od Papkina („Zemsta”), aby:

- a) powstrzymał się od jedzenia b) unikał innych dziewcząt
 c) przyniósł jej dzikie zwierzę d) milczał przez parę miesięcy

9. Rejent Milczek nakazuje synowi, aby:

- a) był posłuszny jego woli
 b) wziął udział w walce o mur zamkowy
 c) ożenił się z Podstoliną
 d) poślubił Klarę

10. Jurand szukał Danusi („Krzyżacy”) w:

- a) Spychowie
 b) Malborku
 c) Krakowie
 d) Szczytnie

11. Fraszkę „O doktorze Hiszpanie” możemy odczytać jako przestrożę przed:

- a) groźnymi chorobami
 b) nieodpowiednim towarzystwem
 c) nadmiernym piciem alkoholu
 d) brakiem rozsądku

12. „Ona mu z kosza daje maliny, a on jej kwiaty do wianka” - w tym cytacie mowa o:

- a) Balladynie i Kirkorze z dramatu J. Słowackiego
 b) dziewczynie i strzelcu z ballady A. Mickiewicza
 c) Jagience i Zbyszku z powieści „Krzyżacy”
 d) Klarze i Waławie z komedii pt. „Zemsta”

13. Powieść pt. „Ten obcy” porusza problem:

- a) konfliktów rodzinnych
 b) walk powstańczych
 c) ataku kosmitów
 d) przyjaźni i odpowiedzialności

14. Mużką dramatu była:

- a) Terpsychora
 b) Kaliope
 c) Klio
 d) Melpomena

15. Didaskalia zawierają:

- a) informacje o genezie utworu
 b) biografię autora
 c) wskazówki dla twórców przedstawienia
 d) dodatkowe informacje dla odbiorcy dramatu

16. Tradycją krakowską jest:

- a) konkurs szopek świątecznych
 b) wypiekanie ciast
 c) hejnał z wieży Mariackiej
 d) festiwal filmów fabularnych

17. Filmowym środkiem wyrazu jest:

- a) plan
 b) montaż
 c) dialog
 d) dźwięk

18. Andrzej Wajda jest reżyserem filmu pt.

- a) „Kanał”
 b) „Człowiek z marmuru”
 c) „Ogniem i mieczem”
 d) „Katyń”

III. Nauka o języku

19. Podmiot domyślny znajduje się w zdaniu:

- a) Oni nie lubią deszczu.
 b) Popatrz tutaj.
 c) Idziemy do szkoły.
 d) Zabrania się hałasować.

20. Zdaniem bezpodmiotowym jest wypowiedzenie:

- a) Wczoraj padało przez cały dzień.
 b) Martwię się tym.
 c) Zamknęto wszystkie sklepy.
 d) Ale wieje!

21. Przydawkę można wyrazić:

- a) rzeczownikiem
 b) przymiotnikiem
 c) wyrażeniem przyimkowym
 d) liczebnikiem

22. Dopełnienia nie ma w zdaniu:

- a) Czytamy książkę.
 b) Czytamy dzieciom.
 c) Czytamy z zainteresowaniem.
 d) Czytamy codziennie.

23. Zdaniem podrzędnie złożonym jest wypowiedzenie:

- a) Gdy się uczyć, muszę mieć spokój.
 b) Pomógł mi, bo go o to prosiłam.
 c) Trenuję pływanie, ale wolałbym jazdę na nartach.
 d) Chociaż nie mam już sił, nie poddam się.

24. Błąd ortograficzny jest zawarty w zdaniu:

- a) Mógłbym tam iść.
 b) Gdyby miał rację, toby nie milczał.
 c) Można by się tym zająć.
 d) Jakbyś chciał, poszlibyśmy do kina.

25. Poprawnie powiemy:

- a) Jesteś wyższy jak on.
 b) Nie rozczytam tego listu.
 c) Państwo Nowakowie są w domu.
 d) Nie lubię kakao.

26. Partykuła znajduje się w zdaniu:

- a) Chyba masz rację.
 b) Nie przeszkadzaj mi.
 c) Pomóż mi w pracy.
 d) Dajże mu spokój.